

ĐIỂM TIN CẢNH GIÁC DƯỢC

Tuần 2 tháng 6 năm 2026

ANSM: Nguy cơ rối loạn kiểm soát xung động khi sử dụng các thuốc kích thích dopaminergic

Các thuốc chủ vận thụ thể dopaminergic được chỉ định để điều chỉnh tình trạng thiếu hụt hoặc rối loạn dẫn truyền dopamin, một chất dẫn truyền thần kinh quan trọng để kiểm soát vận động, cảm xúc và tâm trạng. Nhóm thuốc này được chỉ định trong điều trị:

- Bệnh Parkinson: cải thiện các triệu chứng như run và cứng cơ.
- Hội chứng chân không yên: giảm cảm giác khó chịu và các cử động không tự chủ.

- Tăng prolactin máu: giảm nồng độ prolactin máu

Các thuốc này có thể gây ra một số tác dụng không mong muốn nghiêm trọng mà ít được biết đến như rối loạn kiểm soát xung động (Impulse control disorders - ICDs). Cơ quan Quản lý Dược phẩm và Sinh phẩm y tế Pháp (ANSM) đã tiến hành cập nhật tài liệu hướng dẫn dành cho bệnh nhân, đồng thời đưa tin cảnh báo về nguy cơ này cùng các dấu hiệu nhận biết và xử trí phù hợp đến cộng đồng.

Tại Việt Nam, các thuốc kích thích dopaminergic hiện đang lưu hành dưới dạng nhiều biệt dược khác nhau ở cả dạng đơn thành phần hoặc phối hợp như levodopa (phối hợp với benserazid hoặc carbidopa), pramipexol, bromocriptin, rotigotin,

Các tác dụng không mong muốn cần lưu ý

Các thuốc chủ vận thụ thể dopaminergic có thể gây ra một số tác dụng không mong muốn nghiêm trọng, kể cả khi sử dụng liều thấp hay đã điều trị nhiều năm. Việc nhận biết sớm và xử lý kịp thời là yếu tố quan trọng để quản lý các nguy cơ liên quan nhóm thuốc này.

Rối loạn kiểm soát xung động thường đặc trưng bởi tình trạng người bệnh gặp khó khăn trong việc kiểm soát các thôi thúc không phù hợp và hành vi của bản thân. Những hành vi này có thể gây hậu quả nghiêm trọng cho cá nhân, gia đình hoặc công việc dưới nhiều hình thức. Một số ví dụ về các hành vi này như:

- Nghiện cờ bạc hay cờ bạc bệnh lý (casino, cá cược thể thao, trò chơi trực tuyến, ...)

- Nghiện mua sắm hay mua sắm cưỡng chế (mua đồ không cần thiết, tốn kém và lặp đi lặp lại)

- Ăn uống mất kiểm soát

- Tăng ham muốn tình dục, đôi khi đi kèm hành vi không phù hợp hoặc gây nguy hiểm

- Hành vi thù địch, hung hăng hoặc bạo lực

Các rối loạn này có thể diễn tiến một cách âm thầm và bệnh nhân không phải lúc nào cũng nhận thức được những thay đổi hành vi của bản thân.

Khuyến cáo dành cho nhân viên y tế

- Tư vấn cho bệnh nhân về nguy cơ rối loạn kiểm soát xung động liên quan đến nhóm thuốc này.

- Chủ động hỏi bệnh nhân để phát hiện các rối loạn hành vi khi thăm khám.

- Lưu ý về các triệu chứng của rối loạn kiểm soát xung động và các tác dụng không mong muốn khác để xử trí kịp thời cho bệnh nhân khi cần thiết.

Nguồn: canhgiacduoc.org.vn